

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДАНЪЦИТЕ
ВЪРХУ ДОХОДИТЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА**

(обн. ДВ. бр. 95 от 2006 г.; изм. ДВ. бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., изм. ДВ. бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., изм. ДВ. бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., изм. ДВ. бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г., изм. ДВ. бр. 19, 31, 35, 51 и 99 от 2011 г., изм. ДВ. бр. 40, 81 и 94 от 2012 г., изм. ДВ. бр. 23, 66, 100 и 109 от 2013 г., изм. ДВ. бр. 1, 53, 98, 105 и 107 от 2014 г., изм. ДВ. бр. 12 и 22 от 2015 г.)

§ 1. Чл. 42 се изменя както следва:

„Авансово удържане на данъка за доходи от трудови правоотношения

Чл. 42. (1) Авансовият данък за доходи от трудови правоотношения се определя от работодателя месечно на базата на месечна данъчна основа или върху изплатените частични плащания.

(2) Месечната данъчна основа се определя, като облагаемият доход по чл. 24, начислен за съответния месец, се намалява с удържаните от работодателя задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице, по реда на Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване или за задължително осигуряване в чужбина. Месечната данъчна основа на самоосигуряващи се лица за доходи от трудови правоотношения по § 1, т. 26, буква "и" от допълнителните разпоредби се определя, като облагаемият доход по чл. 24, начислен за съответния месец, се намалява с авансово внесените чрез работодателя осигурителни вноски, които самоосигуряващото се лице е задължено да прави за своя сметка по реда на Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване.

(3) Месечната данъчна основа се намалява и със:

1. необлагаемата част от доходите съгласно таблицата по ал. 4;
2. данъчното облекчение за намалена работоспособност по чл. 18, ал. 2;
3. данъчното облекчение по чл. 19, ал. 2, когато сумите са удържани от работодателя при изплащане на дохода от трудово правоотношение.

(4) Размерът на дължимия данък за доходи от трудови правоотношения се определя съгласно следната таблица:

Месечна данъчна основа (след намаления)	Данък
до размера на минималната месечна работна заплата	необлагаеми
над минималната месечна работна заплата - до 1000 лв.,	10 на сто за горницата над минималната месечна работна заплата;
от 1000лв. до 2000 лв.	данъкът по предходния ред плюс 17 на сто за горницата над 1000 лв.
от 2000лв. до 5000 лв.	данъкът по предходния ред плюс 22 на сто за горницата над 2000 лв.
от 5000 до 10 000 лв.	данъкът по предходния ред плюс 25 на сто за горницата над 5000 лв.
над 10000 лв.	данъкът по предходния ред плюс 27 на сто за горницата над 10 000 лв.
доходи, придобити като морско лице	1 на сто

(5) Необлагаемият минимум по ал. 4 се завишава с 15 на сто за първо дете и с още 10 на сто – за второ дете, ако задълженото лице има деца и не е с отнети родителски права. Завишаване на необлагаемия минимум се декларира и ползва от единия родител по избор.

(6) Данъкът по ал. 4 се удържа и се внася от работодателя при редовно изплащане на облагаем доход за съответния месец.

(7) Когато през съответния месец са направени само частични плащания за същия или за друг месец, работодателят удържа и внася данъка по ал. 4,

определен върху brutния размер на сумата от изплатените частични плащания. При окончателното изплащане на облагаемия доход данъкът по ал. 4 се удържа от работодателя.

(8) Данъкът по ал. 1-8 се внася в сроковете и по реда на чл. 65 и чл. 66 .”

§ 2. Чл. 48 се изменя както следва:

„Определяне размера на данъка

Чл. 48. (1) Размерът на данъка върху общата годишна данъчна основа по чл. 17 се определя съгласно следната таблица:

Обща годишна данъчна основа	Данък
до 3600 лв.	необлагаеми
от 3600 до 12000 лв.	10 на сто за горницата над 3600 лв.
от 12000 до 24000 лв.	840 лв. плюс 15 на сто за горницата над 12000 лв.
от 24000 лв. до 60 000	2640 лв. плюс 20 на сто за горницата над 24000 лв.
от 60000 лв. до 120 000	9840 лв. плюс 25 на сто за горницата над 60000 лв.
над 120 000 лв.	24840 лв. плюс 27 на сто за горницата над 120 000 лв.

(2) Необлагаемият минимум по ал. 1 се завишава с 15 на сто за първо дете и с още 10 на сто – за второ дете, ако задълженото лице има деца и не е с отнети родителски права. Завишаване на необлагаемия минимум се декларира и ползва от единия родител по избор.

(3) Не се признава необлагаем минимум за доходи от наем или от друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество, за доходи от прехвърляне на права или имущество и за доходи от други източници. Доходи от тези източници се включват изцяло в годишната данъчна основа.

(4) Размерът на данъка върху годишната данъчна основа за доходите от стопанска дейност като едноличен търговец, както и за доходите от стопанска дейност по чл. 29а, се определя по ал. 1.

(5) От определените по ал. 1 и ал. 2 данъци се приспада данъкът, авансово удържан и/или внесен за получен доход през съответната данъчна година.

(6) От определения по ал. 1 данък се приспада и удържаният, съответно внесенят през данъчната година окончателен данък за доходи по чл. 37 на физическо лице, което за данъчната година се смята за местно физическо лице.

(7) Данъкът върху годишната данъчна основа за доходи от стопанска дейност като едноличен търговец се преотстъпва в размер до 60 на сто на лица, регистрирани като земеделски производители, за годишната данъчна основа от дейност по производство на непреработена растителна и животинска продукция при условията за преотстъпване на корпоративен данък по чл. 189б от Закона за корпоративното подоходно облагане.

(8) Преотстъпването на данък по ал. 7, представляващо държавна помощ за земеделски производители, не може да се ползва от лице, което е предприятие в затруднение, както и от физическо лице, извършващо стопанска дейност по чл. 29а.

(9) Дължимият данъкът по ал. 1 се закръглява към всеки пълен лев.

(10) Надвнесенят за данъчната година данък може да се приспада от следващи авансови и годишни вноски за този данък, дължим от едноличен търговец. Когато се установи, че едноличният търговец без основание приспада данък, за невнесените авансови и годишни вноски се дължат лихви по Закона за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.”

Преходна и заключителна разпоредба към Закона за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица

§ 3. Този закон влиза в сила от 1 януари 2016 г.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъците върху доходите на физическите лица

С предлагания закон се цели премахването на единната данъчна ставка (плоския данък) върху доходите на физическите лица и замяната му с прогресивно-подоходен данък.

Целта на предлаганата промяна е да се разпредели справедливо данъчната тежест между физическите лица с различни доходи. Сега прилаганата единна данъчна ставка е фактор за задълбочаване на социалното неравенство и не способства за постигане на обществен интегритет и развитие, и дори е предпоставка за маргинализиране на големи социални групи. Социално справедливо и устойчиво е лицата, получаващи по-високи доходи, да носят различна тежест, съответно по-голяма социална и фискална отговорност. Същевременно за лица с определен нисък доход в границите на минималния доход от трудови правоотношения се въвежда необлагаем минимум, с което им се осигурява по-голям доход и възможност за по-добра социална приспособимост. Това са лица, които нямат възможност да понесат каквото и да е данъчно задължение.

Предвидената скала за прогресивно облагане с нарастване на доходите е съобразена със средната месечна работна заплата и с линията на бедност. Лицата с доходи до около две средни заплати и тези с доходи до пет пъти линията на бедност ще получат минимално данъчно облекчение. Другите данъчно задължени лица – с по-големи доходи, ще плащат по-големи данъци, без това да влошава съществено жизненият им стандарт. Повишаване на данъчната тежест засяга преди всичко лицата с доходи, които могат да понесат малко по-голяма данъчна тежест., без това да е прекомерно за стандартите и практиката в българските условия. По предлаганата скала завишение на данъчната тежест ще има само за лица, които са с доходи, превишаващи 1550. Завишеното данъчно задължение за тези групи лица няма да се отрази съществено на стандарта им на живот, който остава значително по-висок в сравнение със социалните групи с по-нисък доход.

Очакваният ефект от въвеждане на тази данъчна реформа за бюджета е положителен. По предварителни данни, при екстраполирането на приходите за бюджета по предлаганата таблица и съобразно мултипликаторите и

методологията, използвана от Министерството на финансите, се очаква положителен приходен ефект от около 200 млн. годишно. Същевременно тази данъчна промяна ще изиграе и ролята на стимулиращ фактор за потреблението на стоки и услуги (преди всичко от първа необходимост) и като цяло да има положителен макроикономически и фискален ефект. Освободените от данъчна тежест доходи ще повишат покупателната способност на масовия потребител и ще допринесат за повишаване на стандарта на живот. Увеличеният оборот в резултат на нарастване на потреблението ще има и пряк положителен фискален ефект, като следва да се очаква нарастване на ДДС и корпоративния данък. Независимо от данъчното облекчение за социалните групи с ниски доходи значителни данъчни постъпления ще бъдат обратно преразпределени в държавния бюджет (през ДДС, акцизи и данък върху печалбата), както и значителни приходи се очакват и към пенсионните и здравноосигурителни системи, като ще осигури допълнителни приходи и ще ги стабилизира.

Чрез предлаганата данъчна реформа се въвежда и елемент на семейно подоходно облагане, като необлагаемият минимум се завишава с определен процент за първо и за второ дете. По този начин се създават условия за пълноценно отглеждане на децата – изключително важен въпрос в условията на демографска криза. Тази регулация ще се отрази по-съществено и благоприятно на работещите, които са с ниски доходи и имат деца.

Предлаганото законодателно изменение дава възможност на стотици хиляди български граждани да заплащат справедлив данък съобразно доходите и социалните си възможности и ще способва за преодоляване на социалните неравенства и борбата с бедността.

ВНОСИТЕЛИ: